

N.F.S. Grundtvig “Daab og Synds-Forladelse”

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.15, november 2019

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1834 (SJ: 533)

Teksten er etableret af Vanja Thaulow

Punktkommentarer, indledning og tekstredegørelse er skrevet af Vanja Thaulow, redigeret af Else Riisager og Kirsten Vad

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning ph.d. Jens Rasmussen

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2025

[A:433]

Daab og Synds-Forladelse.

Af Kirke-Tidenden seer jeg, at Hr. Prof. **Clausen** skal, i *Kjøbenhavns-Posten*, have erklæret Tilsagnet om Synds-Forladelse ved *Daaben* for “ligefrem meningsløst,” og hvor utroelig end denne Efterretning klinger, tør jeg dog ingenlunde modsige den, men lader den hellere staae ved sit Værd og finder mig kun derved opfordret til at give min motiverede Præste-Stemme om, hvorvidt Tilsagnet om Synds-Forladelse ved *vor Daab* er Noget, vi med Fæderne-Troen kan give Slip paa eller ikke? Dette er nemlig den *praktiske* Side af Spørgsmaalet, dobbelt vigtig i dette Øieblik, da Talen, hele Landet over, er om en “forandret Alter-Bog” og Tilsagnet om Synds-Forladelse aabenbar nok er Noget af det, Hr. Prof. Clausen, saavelsom hans Hr. Svoger vil have skildt fra *vor Daab*.

Kun i Forbigaaende vil jeg da berøre den [A:434]dristige Paastand, at dette Tilsagn skulde være ligefrem *meningsløst*, for at oplyse, hvad *Meningen* dermed maa være, naar Paastanden ei skal være aldeles *hovedløs*, hvad Man sidst bør formode om en Paastand, Hovedet for det Theologiske Facultet tilegner sig. Først synes det mig nemlig klart, at “meningsløst” i Professorens Pen kun skal være

en fri Oversættelse af “Nonsens,” saa han ingenlunde vil nægte, at vi som troe Synds-Forladelse skiænkes i Daaben, baade mene Noget og noget meget Vigtigt, naar vi høitidelig vedkiende os denne Troe, men han mener kun, det er meget *dumt* gjort af os. Dette synes nu vel heller ikke meget klogt af **Summus Theologus**, der dog udentvivl veed, at baade vidner *Apostelen Paulus*, at *Tilsagnet om Synds-Forladelse* var knyttet til *hans Daab* (Ap. Gg. 22) og ligeledes knytter *Apostelen Peder* dette Tilsagn til Daaben paa den store Pindse-Fest (Ap. Gg. 2); men Hr. Prof. mener sikkert **IA:435** at kunne afvæbne denne farlige Indvending, ved at indskrænke sin Paastand til *Barne-Daaben*. Det er nemlig, som Man veed, en staaende Tanke-Gang hos vore Rationalister, at hvordan det end ellers kan hænge sammen med *Synds-Forladelsen*, er det dog klart, “de uskyldige” *Børn* trænge *ikke* til den, og da vor Daab nu er en *Barne-Daab*, har Prof. sikkert meent, hans Hr. Svoger kunde ikke bedre undskylde, end ved at erklære Tilsagnet om Synds-Forladelse ved en *Barne-Daab* for ligefrem meningsløst, som om *Barne-Daaben* var væsenlig forskiellig fra de *Voxnes* Daab, hvortil Paulus og Petrus bestemt fører Tilsagnet om Synds-Forladelse.

Dette er nu min Gisning, som jeg ei kan finde nogen Betænkelighed ved at fremsætte, da den stiller Hr. Professorens Betænksomhed i et langt bedre Lys, end om Man antog, han fandt Tilsagnet om Synds-Forladelse ved Daaben ligesaa meningsløst i Apostlernes som i vor Mund, og Man seer allenfalds heraf, at naar vi vil have Daab tilfælles med *Apostlerne*, kan Tilsagnet om Synds-Forladelse *slet ikke fattes*. Havde Man derfor Ret i, at dette Tilsagn blev meningsløst eller endog kun “magtesløst”, naar det anvendtes paa en “*Barne-Daab*,” da vilde aabenbar kun deraf følge, at *Barne-Daaben* burde *afskaffes*, thi Apostlernes Daab maa jo være det ufravigelige Mønster for enhver Daab i Christenheden, og skiænkes Synds-Forladelsen i denne Daab, da var det jo en himmelraabende Synd at døbe Børn, der ikke maatte giendøbes, *naar* Synds-Forladelsen ikke skiænkedes ligesaavel i *Barne-Daaben* som i de *Voxnes*.

Spørgsmaalet i Christenheden kan altsaa paa ingen Maade være: om Tilsagnet af Synds-Forladelse er *uadskilleligt* fra Daaben, thi det er det jo aabenbar, men kun: om Man maa *døbe Børn*, hvad jeg vist nok troer, Man maa; men kun fordi jeg troer, at *Daaben* giælder for *hele Livet* og har, for hvem der tilegner sig *Daabs-Pagten*, og vil blive i den “til **IA:436** sin sidste salige Ende,” samme Virkning, i hvilket Tids-Rum af Levnets-Løbet den end meddeles. Troede imidlertid Nogen anderledes, som vi veed har været Tilfældet ligefra Arilds-Kirkens Dage, da turde jeg ingenlunde forkiætte ham derfor, og er blot det Prof. *Clausens* Mening, at Tilsagnet om Synds-Forladelsen er upassende, saalænge Individet ei er sig nogen Synd bevidst, da vil jeg ikke trættes med ham derom,

men kun igentage, at det umulig kan have mindste Indflydelse paa Spørgs-Maalet: *hvordan* en christelig *Daab* skal forrettes, *naar* den skal forrettes, men angaaer ene og alene et ganske andet Spørgs-Maal om *Barne*-Daabens Christelighed.

Det er derfor min motiverede Erklæring, at hverken kan jeg forrette nogen Daab paa Ung eller Gammel, uden dertil at føie Tilsagnet om Synds-Forladelse, ei heller kunde jeg, som Fader, indvillige i, at mit Barn døbttes uden dette Tilsagn, medens jeg vel kun med Smerte, men dog langt bedre, kunde finde mig i, om Man paalagde mig at opsætte Daaben, til mit Barn blev sig bevidst, og kunde selv gjøre Rede for sin Daabs-Pagt.

Det er altsaa soleklart, at hvor Præster *som jeg skal døbe*, maa det være dem tilladt, at føie Tilsagnet om Synds-Forladelse til Daaben, og hvor Christne *som jeg* skal lade deres Børn døbe, maa dette Tilsagn ikke fattes, saa *naar* der i vor Stats-Kirke blev givet en Alter-Bog, der skulde *ufravigelig* følges, men hvor dog dette Tilsagn fattedes, da var Præster og Christne *som jeg* derved *udelukte* af Stats-Kirken. At det derimod, naar *Sogne-Baandet løses*, meget godt kan tillades baade Hr. *Gad* og *Alle*, hvem der ønsker det, at døbe uden Tilsagn om Synds-Forladelse, det veed Man nok, er min Overbeviisning, og jeg anmærker det kun udtrykkelig, for at Enhver kan see, det er ikke Næstens Samvittighed, jeg vil have tvunget, men kun min egen, jeg vil have fri.

N. F. S. Grundtvig.
